

## POSTANOWIENIE

Dnia 10 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 10 lipca 2024 r.,

w sprawie R. S.

skazanego z art. 156 § 3 k.k.

kasacji wniesionej obrońcą skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 31 maja 2023 r., sygn. akt II AKa 487/22

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 7 września 2022 r., sygn. akt XVIII K 290/21

### **p o s t a n o w i ł:**

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. zwolnić skazanego z kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, obciążają nimi Skarb Państwa.

[J.J.]

Wyrokiem z 7 września 2022 r. Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. akt XVIII K 290/21 uznał R. S. za winnego tego, że w okresie od dnia 18.06.2021 r. do dnia 19.06.2021 r. w miejscowości R. , gm. R. 1 , pow. [...], przy ul. [...] umyślnie w zamiarze ewentualnym spowodowania u swojego brata S. S. ciężkiego uszczerbku na zdrowiu zadał

mu liczne uderzenia w okolice tułowia, obu kończyn górnych i dolnych oraz w przednią i boczną prawą powierzchnię głowy powodując powierzchowne urazy tułowia i kończyn, złamanie kości czaszki, krwawienie śródczaszkowe i stłuczenie mózgu z następowym narastającym obrzękiem mózgu co doprowadziło do nieodwracalnego uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego tj. choroby realnie zagrażającej życiu w następstwie prowadzącej do zgonu pokrzywdzonego 28 czerwca 2021 r., które to następstwo mógł oskarżony przewidzieć i za to na podstawie art. 156 § 3 k.k. skazał R. S. na karę 10 lat pozbawienia wolności.

Apelację od wyroku złożył obrońca skazanego, zarzucając rozstrzygnięciu naruszenie: art. 7 k.p.k. i 410 k.p.k., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k., art. 170 § 1 ust.3. art. 170 §1 ust. 2. K.p.k., art. 170 § 1 ust. 2. k.p.k., w zw. z art. 193 § 1 k.k., błąd w ustaleniach faktycznych. Wyrokiem z 31 maja 2023 r., Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie o sygn. akt II AKa 487/22 zmienił zaskarżony wyrok i orzeczoną wobec oskarżonego karę pozbawienia wolności obniżył do 5 lat.

Kasację od wyroku wniósł obrońca skazanego i zarzucił rozstrzygnięciu:

I. rażące naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku tj. art. 5 § 2 k.p.k.:

-w sposób bezpośredni w związku z przeprowadzonym przez Sąd Apelacyjny postępowaniem dowodowym i przesłuchaniem biegłej sądowej na rozprawie apelacyjnej oraz faktycznym rozstrzygnięciem przez Sąd Apelacyjny niedających się usunąć wątpliwości powstałych w trakcie tego przesłuchania na niekorzyść oskarżonego,

- w sposób pośredni poprzez akceptację faktu, że już Sąd Okręgowy' winien na podstawie dotychczasowej opinii biegłej powziąć uzasadnione wątpliwości co do ustaleń faktycznych dotyczących mechanizmu powstania obrażeń,

II. rażące naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nierozważenie przez sąd odwoławczy wniosków i zarzutów wskazanych w apelacji, co do naruszenia przez sąd I instancji art. 7 k.p.k. 410 k.p.k. przez następujące błędy rozumowania:

- że oskarżony nie był zainteresowany, by jego bratu została niezwłocznie udzielona pomoc medyczna, pomimo tego, że wskazane w zarzucie okoliczności wskazują na wolę uzyskania pilnej pomocy,

III. rażące naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez niedostateczne rozważenie przez Sąd Apelacyjny wniosków i zarzutów wskazanych w apelacji o naruszeniu przez sąd I instancji art. 7 k.p.k. i 410 k.p.k. w stosunku do następujących błędów rozumowania:

- że oskarżony był w domu kilkadziesiąt minut przed tym jak zadzwonił po pomoc medyczną, pomimo, że dowód, na którym oparł się Sąd Okręgowy daje pewność jedynie tego, że oskarżony przebywał w promieniu 9 km od wskazanej stacji BTS, nadto sąd nie rozważył realnej wersji alternatywnej w stosunku do przedstawionej przez sąd I instancji,
- że należy wykluczyć, że obrażenia ciała S. S. powstały bez udziału w ich powstaniu oskarżonego; Sąd Apelacyjny rozważając ten zarzut nie uwzględnił treści opinii biegłej sądowej, a także podniesionej okoliczności, że dom w R. i furtka nie były nigdy zamykane na klucz (zepsuty zamek), więc do domu mógł wejść każdy, a na obecność osób trzecich wskazywać mogą okoliczności, o których zeznała A. S. ; tej realnej wersji alternatywnej sądy logicznie nie rozważyły i nie wykluczyły,
- że obrażenia spowodował R. S. , pomimo, że dotychczasowe rękoczyny pomiędzy braćmi nigdy nie miały nawet zbliżonych następstw; ich konflikt miał podłoże ściśle alkoholowe, zaś w tym przypadku S. S. był trzeźwy;

IV. rażące naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 9 k.k. w zw. z 156§ 3 k.k. poprzez nierozważenie przez Sąd Apelacyjny zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych w zakresie zamiaru towarzyszącego przypisanemu oskarżonemu czynu,

1. rażące naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku tj. art. 433 k.p.k. i art. 447 § 1 k.p.k. w zw. z art. 158 § 3 k.k. poprzez niezrealizowanie przez sąd II instancji obowiązku pełnej kontroli prawidłowości zaskarżonego wyroku na kanwie środka odwoławczego wniesionego przez oskarżonego co do winy, co nie tylko uprawniało, ale i obligowało sąd odwoławczy do przeprowadzenia kontroli zaskarżonego wyroku w całości, w szczególności pod kątem prawidłowości opisu czynu przypisanego i jego kwalifikacji prawnej;
2. rażące naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nierozważenie przez Sąd Apelacyjny zarzutu wskazanego w apelacji, tj. naruszenia art. 7 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. poprzez oparcie istotnych ustaleń faktycznych sądu

odwoławczego na wewnętrznie sprzecznej i niejasnej opinii biegłej, wg której pęknięcie czaszki (szczelina złamania) pokrzywdzonego, powstało wskutek doznanych urazów, podczas, gdy przywołane na stronie 8 opinii badanie przedoperacyjne TK głowy wprost stanowi „Kości mózgoczaszki i kręgosłupa szyjnego bez uchwytnych szczelin złamania” a których to wątpliwości biegła przed Sądem Apelacyjnym w pełni nie wyjaśniła.

Autor kasacji wniósł o uchylenie w całości wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 31 maja 2023 r. sygn. akt II AKa 487/22 oraz uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 7 września 2022 r. sygn. akt XVIII K 290/21 w zaskarżonej przez obrońcę apelacją części i uniewinnienie skazanego od zarzucanego mu czynu, jako, że jego skazanie jest oczywiście niesłuszne.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Kasacja obrońcy jest oczywiście bezzasadna, dlatego została oddalona na posiedzeniu w tR. art. 535 § 3 k.p.k.

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Dotyczy to uchybień sądu odwoławczego, to bowiem od orzeczenia sądu odwoławczego przysługuje wskazany nadzwyczajny środek zaskarżenia. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, Sąd Najwyższy nie jest uprawniony dokonywać w ramach postępowania kasacyjnego ponownej oceny dowodów i na tej podstawie kontrolować prawidłowość poczynionych ustaleń faktycznych. Postępowanie kasacyjne nie może bowiem polegać na ponownej apelacyjnej kontroli orzeczenia i nie może być traktowane jako trzecia instancja. Zadaniem Sądu Najwyższego jest jedynie sprawdzenie, czy dokonując ustaleń faktycznych orzekające w obu instancjach sądy nie dopuściły się rażącego naruszenia reguł procedowania, co mogłoby mieć wpływ na ustalenia faktyczne, a w konsekwencji na treść wyroku. Innymi słowy, kontroli podlegają nie same ustalenia faktyczne, ale sposób ich dokonania (*tak: wyrok SN z 6.09.1996 r., II KKN 63/96, OSNKW 1997, nr 1-2, poz. 11.*)

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest również pogląd, zgodnie z którym możliwe jest powtórzenie w kasacji zarzutów wywiedzionych uprzednio w apelacji w przypadku wystąpienia tzw. efektu przeniesienia, czyli sytuacji kiedy sąd odwoławczy nienależycie rozpozna apelację, jednak w takim wypadku skarżący musi w kasacji sformułować zarzut dotyczący wadliwego procedowania instancji odwoławczej, w następstwie którego doszło do przeniknięcia uchybienia sądu *a quo* do orzeczenia sądu

drugiej instancji. Postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem, które ponawiać ma kontrolę odwoławczą. W toku postępowania z założenia nie dokonuje się zatem kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów ani nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych.

Obrońca zarzucił rozstrzygnięciu sądu odwoławczego dokonanie nieprawidłowej kontroli instancyjnej poprzez naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. (pkt. II, III, IV, V, VI kasacji). Zdaniem autora kasacji sąd odwoławczy nie rozważył zarzutów: naruszenia art. 7 k.p.k. i 410 k.p.k. w zakresie okoliczności udzielenia pokrzywdzonemu pomocy medycznej, błędu w ustaleniach faktycznych, naruszenia art. 7 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. w zakresie dokonania ustaleń faktycznych w oparciu o wewnętrznie sprzecznej i niejasnej opinii biegłej oraz niedostatecznie rozważył zarzutu naruszenia art. 7 i 410 k.p.k. w zakresie okoliczności udzielenia pokrzywdzonemu pomocy medycznej i powstania obrażeń u pokrzywdzonego. Skarżący zarzucił również rozstrzygnięciu sądu odwoławczego naruszenie art. 433 k.p.k. i art. 447 § 1 k.p.k. w zw. z art. 158 § 3 k.k. poprzez niezrealizowanie przez sąd II instancji obowiązku pełnej kontroli prawidłowości zaskarżonego wyroku.

Odnosząc się do tych zarzutów stwierdzić należy, że zgodnie z orzecnictwem o obrazie przepisu art. 433 § 2 k.p.k. można mówić wtedy, gdy sąd w ogóle nie rozważył wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, zaś o naruszeniu przepisu art. 457 § 3 k.p.k. - gdy w uzasadnieniu wyroku nie zostanie zawarta argumentacja odnośnie do określonego potraktowania zarzutów i wniosków *apelacji* (tak: wyrok SN z 12.04.2023 r., II KK 330/22, LEX nr 3582389). Taka sytuacja nie miała w przedmiotowej sprawie miejsca. Skarżący pod pozorem wadliwości przeprowadzonej kontroli odwoławczej domaga się ponownej analizy uchybień podnoszonych uprzednio w zwykłym środku odwoławczym zaś przedstawiona argumentacja stanowi polemikę z oceną materiału dowodowego dokonaną w niniejszej sprawie przez sąd I instancji i zaaprobowaną przez sąd II instancji oraz próbę przeforsowania własnych ustaleń faktycznych w zakresie sprawstwa skazanego.

Skarżący nie wskazuje na konkretne błędy w procedowaniu sądu odwoławczego zaś Sąd *ad quem* w sposób wyczerpujący odniósł się do zarzutu naruszenia art. 7 k.p.k., 410 k.p.k., art. 7 k.p.k., w zw. z art. 201 k.p.k., zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych. Wskazując na zasadność zarzutów z pkt II, III, IV, VI skarżący subiektywnie i wybiórczo odnosi się do szeregu okoliczności kształtujących ustalony przez sąd instancji i zaaprobowany przez sąd II instancji, stan faktyczny pomijając treść pisemnych motywów rozstrzygnięcia sądu *ad quem*. Z tych też względów zarzuty z pkt II, III, IV, VI kasacji okazały się bezzasadne.

Również chybiony okazał się zarzut art. 433 k.p.k. i art. 447 § 1 k.p.k. w zw. z art. 158 § 3 k.k. (pkt V kasacji). Zdaniem skarżącego, wskutek wniesienia środka odwoławczego co do winy, obligowało sąd II instancji do przeprowadzenia kontroli zaskarżonego wyroku w całości, w szczególności pod kątem prawidłowości opisu czynu i kwalifikacji prawnej. Z tym twierdzeniem nie sposób się jednak zgodzić.

Na podstawie art. 433 § 1 k.p.k. sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu - również w granicach podniesionych zarzutów, uwzględniając treść art. 447 § 1-3 k.p.k. Skoro w treści art. 433 § 1 k.p.k. został przywołany przepis art. 447 § 1-3 k.p.k. to z zaleceniem jego uwzględnienia podczas przeprowadzanej kontroli odwoławczej. Jednakże z punktu widzenia przeprowadzanej kontroli odwoławczej w granicach zaskarżenia, rozszerzenie granic na podstawie art. 447 § 1-3 k.p.k., nie ma to znaczenia w przypadku sformułowania zarzutów odwoławczych z uwagi na dodatkowe związanie sądu odwoławczego granicami tych zarzutów. Wówczas zaskarżenie wyroku co do winy, a więc w całości (art. 447 § 1 k.p.k.), nie powoduje, że sąd odwoławczy w tych granicach zobowiązany jest do kontrolowania wyroku sądu I instancji pod kątem wszystkich podstaw z art. 438 k.p.k., gdyż niezależnie od kierunku zaskarżenia jest związany zarzutami odwoławczymi, które uściślają granice kontroli odwoławczej

W niniejszej sprawie apelację złożył obrońca skazanego i w apelacji tej skonkretyzował zarzuty pod adresem wyroku sądu I instancji zgodnie z nałożonym na niego obowiązkiem wynikającym z treści art. 427 § 2 k.p.k. W apelacji obrońca nie podnosił wprost zarzutów dotyczących przyjętej kwalifikacji czy prawidłowości opisu czynu, co w efekcie po stronie sądu *ad quem* powstał obowiązek rozpoznania wniesionych środków odwoławczych w granicach podniesionych zarzutów.

Wbrew twierdzeniom autora kasacji, w przedmiotowej sprawie nie doszło do naruszenia art. 5 § 2 k.p.k. (zarzut z pkt I). Przepis art. 5 § 2 k.p.k. dotyczy wyłącznie wątpliwości, które rzeczywiście powziął sąd rozpoznający sprawę i nie rozstrzygnął ich na korzyść oskarżonego. Takich wątpliwości sądy orzekające w przedmiotowej sprawie nie miały. Dla zasadności tego zarzutu nie wystarczy zatem zaprezentowanie przez stronę własnych wątpliwości co do stanu dowodów.

Z tych też względów Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia, a na podstawie art. 624 § 1 k.p.k., zwolnił skazanego od kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne, a wydatkami tego postępowania obciążył Skarb Państwa.

Wobec oddalenia kasacji bezprzedmiotowe stało się rozpoznanie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia.

[J.J.]

[ał]